

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Образотворче мистецтво	Рівень вищої освіти	третій (освітньо-науковий)
Кафедра	Монументальний живопис	Рік навчання	1-4
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	Вид дисципліни	Нормативна
Спеціальність	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація	Семестри	1-8
АКАДЕМІЧНИЙ ЖИВОПИС Семестр 5-8 (осінь 2021, весна 2022) 01 вересня — 14 грудня 31 січня — 14 травень			
Викладач	Носенков Володимир Миколайович ,професор		
Е-mail	vladimirosenkov@gmail.com 0955414861		
Заняття	Понеділок 09.00–12.20,. 27 (1корпус) -3 курс Вівторок 09.00–12.20 ауд. 27 1 корпус)-3 курс Четвер 09.00–12.20 ауд ауд. 27 (1 корпус)-4курс П'ятниця 09.00-10.35 ауд. 27(1 корпус)-4курс		
Консультації			
Адреса	ХДАДМ вул. Мистецтв 11 корпус 3, поверх 4, к.403		
Телефон	057-706-02-38 (кафедра)		

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем електронні листи(тільки у робочі дні до 18-00). Умови листування:

- 1) *в темі* листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни (Академічний живопис. Живопис);
- 2) в полі тексту листа позначити курс, групу, ПІБ студента, який звертається (анонімні листи не розглядаються);
- 3) файли підписувати таким чином: *прізвище_ завдання. Розширення: текст — doc, docx, ілюстрації — jpeg, pdf.*

Окрім роздруківок для аудиторних занять, роботи для рубіжного контролю мають бути надіслані на пошту викладача. Обговорення проблем, пов'язаних із дисципліною, у коридорах академії не припустимі. Консультації з викладачем в стінах академії відбуваються у визначені дні та години.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Передумов для вивчення дисципліни «Академічний живопис» не має.

НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Показ робіт із методичного фонду. Ознайомлення студентів з печатними репродукціями видатних майстрів живописного жанру та застосування додаткової літератури з дисципліни:

Ознайомлення студентів з печатними репродукціями видатних майстрів живописного жанру та застосування додаткової літератури з дисципліни:

ПОСИЛАННЯ НА МАТЕРІАЛИ

Базова:

- Аксенов Ю., Левидова М. Цвет и линия. – М., 1986
- Аксєєв Ю.С. Джерела. Мистецтво Київської Русі. – К.: Мистецтво, 1980
- Белецкий П. Украинская портретная живопись XVII-XVIII вв. – Л.: Искусство, 1984
- Винер А.В. Материалы масляной живописи. – М., 1950
- Волков Н. Композиция в живописи. – М., 1977
- Греньберг Ю.И. Технология станковой живописи. – М., 1982
- Зингер Л.С. – Советская портретная живопись 1817 – ная. 1930-х гг.. – М.: Изобразительное искусство, 1978
- Киплик Д.И. Техника живописи. – М.-Л., 1950
- Мистецтво другої половини XVII-XVIII століття/під ред.. М.П. Бажан та ін. – Т.3. – К., 1968
- Мурашко О.О. Альбом. – К.: Мистецтво, 1980
- Павлов В.П. Українське радянське мистецтво 1920-1930-х років. – К.: Мистецтво, 1983
- Степовик Д.В. Українське мистецтво першої половини XIX століття. – К.: Мистецтво, 1982

Допоміжна:

- Василий Андреевич Тропинин: исследования, материалы/ Под ред.. М.М. Раковой. – М.: Изобразительное искусство, 1982
- Гершензон-Чегодаева Н.Н. Нидерландский портрет XV в. М.: Изобразительное искусство, 1972
- Ельшевская Г.В. Модель и образ. М.: Советский художник, 1984
- Петрицький А. Портрети сучасників: Альбом/Авт.-упоряд. В.В. Рубан. – К.: Мистецтво, 1991
- Рубан В.В. Український портретний живопис першої половини XIX ст. – К: Наукова думка, 1984

- Рубан В.В. Український портретний живопис другої половини XIX ст. початку XX ст. – К: Наукова думка, 1986
- Соколик Л.С. Очерки теории и истории портрета. - М.: Изобразительное искусство, 1950
- Фомина Н.Н. Никич А. Л., 1983
- Юон К. О живописи. М.-Л., 1950
- Юхимець Г.М. Українське радянське мистецтво 1941-1960 років. – К.: Мистецтво, 1983

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Виконання завдань дисципліни "Академічний живопис", студентами курсу факультету «Образотворче мистецтво», професійне спрямування: «Минументальне мистецтво та сакральний живопис», потребує наступні матеріали: планшети 40x50 – 1шт., пензлі, палітра, папір, гумка, олівець, фарби акварель, гуаш, темпера.

МЕТА Й ЗАВДАННЯ КУРСУ

Метою практичної дисципліни «Академічний живопис», є вивчення законів образотворчого мистецтва, оволодіння технікою живопису, а також системою засобів вираження художнього образу.

Процес навчання складається з таких етапів: етюд-пошук, академічний етюд та самостійна робота.

Етюд з натури – основний метод навчання живопису. Зображення натури вимагає активного включення у процес вивчення натури усіх ланок єдиного процесу пізнання: відчуття. Сприйняття. Мислення. Тому є основним ведучим видом образотворчої діяльності у вивченні об'єктів зображення, у пізнанні навколишньої дійсності.

До головних задач курсу належать – композиційне рішення в аркуші світло-кольорового середовища, конструктивного ліплення форми кольором та тоном, передача матеріальності предметів, їх конструкції, визначення пластичної та кольорової цінності предметів; вивчення пластики фігури та напівфігури, її композиційного рішення у просторі повітряного середовища колориту, ставляться

чіткі академічні задачі з обов'язковим плануванням образотворчої діяльності на кожному етапі.

Надбання живописних навичок, знайомство з особливостями роботи

З матеріалом(акварель, гуаш), вміння знаходити кольорову гаму, підпорядковувати другорядне головному, допомагає у процесі дизайн-проектування вмінню акцентувати увагу на функції(небезпека, тощо), створити призначення предмету, знайти пропорції основних кольорових поверхонь, сприяє виразними засобами передавати основну ідею проекту.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Академічний живопис – є однією з найважливіших фундаментальних дисциплін, що виховують творче мислення, ідейно-естетичні погляди, які сприяють придбання професійної майстерності, що необхідно для створення оригінальних за формою та змістом художніх творів. Згідно з навчальним планом, що ухвалений методичною радою ХДАДМ, вона вивчається студентами протягом 3-х років 10 міс. (41кредитів ECTS, 1230навчальних годин). Основною формою навчання живопису є етюд з природи. Процес вивчення природи повинен будуватися на всіх елементах образотворчої мови: композиції, малюнку, світло-тіньових і кольоротональних співвідношеннях.

Головною вимогою у процесі навчання живопису є визначення пластики, кольоротональних співвідношень природи, пошук її виразних особливостей. Вміння вирішувати на високому рівні складні творчі задачі є запорукою майстерності художника копіювання творів мистецтва.

Процес навчання складається з таких етапів: етюд-пошук, академічний етюд та самостійна робота.

5 семестр містить:

2 модулі, 3 завдання за темою: «Пластичне вираження форми постаті людини.

Опрацювання форми загалом та в деталях»

1 МОДУЛЬ містить 2 практичних завдання:

- 1) «Творчий портрет однолітка», яке спрямоване на виявлення неповторного характеру з обов'язковим композиційним та кольоротональним рішенням
- 2) «Оголена жіноча фігура, що сидить або стоїть, на нескладному фоні з предметами натюрморту», яке спрямоване на визначення тонального і колірної взаємозв'язків моделі й фону (70x100, полотно, олія)

2 МОДУЛЬ містить 1 практичне завдання:

- 1) Продовження роботи «Творчий портрет однолітка» (самост.)
- 2) Екзаменаційне завдання - «Оголена жіноча фігура у складному ракурсі», яке спрямоване на доскональний анатомічний аналіз фігури завдяки тональному та кольоровому моделюванню в загально-декортивно-згормонованій організації полотна (90x100, 90x120, полотно, олія)

6 семестр містить:

2 модулі, 3 завдання за темою: «Виявлення індивідуальної характеристики моделі»

1 МОДУЛЬ містить 2 практичних завдання:

- 1) «Творча робота: портрет однолітка або натюрморт»
- 2) «Оголена фігура людини у складному колірному середовищі» (80x100, полотно, олія)

2 МОДУЛЬ містить 1 практичне завдання:

- 1) Продовження роботи «Творчий портрет однолітка» (самост.)
- 2) Екзаменаційне завдання - «Оголена жіноча модель у складному ракурсі». Загальний тон – світлий, яке спрямоване на триману кольорову палітру з тонкими світло-кольоротональними відносинами, де фігура превалює в сприйнятті роботи (100x120, полотно, олія)

7 семестр містить:

2 модулі, 3 завдання за темою: «Виявлення образної характеристики усіх засобів художнього підходу до натури. Етюди оголеної та одягненої натури в оточенні предметів побуту та праці»

1 МОДУЛЬ містить 2 практичних завдання:

- 1) «Творча робота: портрет однолітка або творчий натюрморт, пейзаж»
- 2) «Оголена постать (жіноча модель)», яке спрямоване на більш глибоке вивчення анатомічних особливостей натури за допомогою світло-тонального моделювання, не втрачаючи художньої гармонії кольорових відносин живописного полотна в контражурі (90x120, полотно, олія)

2 МОДУЛЬ містить 1 практичне завдання:

- 1) Продовження завдання «Творча робота: портрет однолітка або творчий натюрморт, пейзаж»
- 2) Екзаменаційне завдання - «Оголена жіноча модель у складному кольоровому середовищі з дзеркалом», в якому необхідно в складній композиції витримати згармоновану живописну декоративність полотна, де превалюючим елементом є фігура (100x120, полотно, олія)

8 семестр містить:

2 модулі, 3 завдання за темою: «Індивідуальна характеристика моделі. Образне рішення загалом. Колорит»

1 МОДУЛЬ містить 2 практичних завдання:

- 1) «Творча робота на будь-яку тематику в декоративному або реалістичному рішенні»
- 2) «Оголена постать (жіноча або чоловіча) складному ракурсі», освітлення контражур.
Задача: композиційно вірно знайти розміщення фігури у складному русі на полотні у середовищі декоративних драпіровок, які повинні підкреслити її виразний пріоритет за тоном та кольором.

2 МОДУЛЬ містить 1 практичне завдання:

- 1) Продовження завдання «Творча робота на будь-яку тематику в декоративному або реалістичному рішенні» (самоств.)
- 2) Екзаменаційне завдання - «Оголена жіноча модель в оточенні драпіровок та предметів побуту», в якому необхідно в складній композиції витримати живописну декоративність полотна, де додаткові предмети побуту є допоміжними елементами для виявлення характеру образу натури (100x120, полотно, олія)

1) СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2)

№ з/п	Назва теми	Денна форма		
		Кількість годин		
		Усього	Практ. під керівн. викладача	Сам. робота
	3 курс 5 семестр			
	МОДУЛЬ 1			
17	Завдання 1. Творчий портрет однолітка	30	20	20
18	Завдання 2. Оголена жіноча фігура, що сидить або стоїть, на нескладному фоні з предметами натюрморту	40	20	20
	МОДУЛЬ 2			
19	Завдання 1. Продовження роботи «Творчий портрет однолітка»	40	-	15
20	Завдання 2. Оголена жіноча фігура у складному ракурсі	40	35	20

	Разом за семестр	150	75	75
	3 курс 6 семестр			
	МОДУЛЬ 1			
21	Завдання 1. Портрет однолітка або натюрморт	30	30	20
22	Завдання 2. Оголена фігура людини у складному колірному середовищі	30	20	20
	МОДУЛЬ 2			
23	Завдання 1. Продовження роботи «Творчий портрет однолітка»	40	-	15
24	Завдання 2. Оголена жіноча модель у складному ракурсі	50	25	20
	Разом за семестр	150	75	75
	Усього за 3 курс	300	150	150
	4 курс 7 семестр			
	МОДУЛЬ 1			
25	Завдання 1. Портрет однолітка або творчий натюрморт	30	30	-
26	Завдання 2. Оголена постать (жіноча модель)	40	30	30
	МОДУЛЬ 2			
27	Завдання 1. Продовження завдання «Портрет однолітка або творчий натюрморт»	30	-	20
28	Завдання 2. Оголена жіноча модель у складному кольоровому середовищі з дзеркалом	45	30	25
	Разом за семестр	150	75	75
	4 курс 8 семестр			
	МОДУЛЬ 1			
29	Завдання 1. Творча робота на будь-яку тематику в декоративному або реалістичному рішенні	40	20	-
30	Завдання 2. Оголена постать (жіноча або чоловіча) складному ракурсі	40	20	20
	МОДУЛЬ 2			
31	Завдання 1. Продовження завдання «Творча робота на будь-яку тематику в декоративному або реалістичному рішенні»	40	-	35
32	Завдання 2. Оголена жіноча модель в оточенні драпіровок та предметів побуту	30	35	20
	Разом за семестр	150	75	75

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
64-74	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	Не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

КОМПЕТЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ, ЯКІ МАЮТЬ БУТИ СФОРМОВАНІ В РЕЗУЛЬТАТІ ОСВОЄННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Заплановані результати освоєння дисципліни	Заплановані результати навчання дисципліни:
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері монументального мистецтва, що передбачає застосування технік і методів виконання фрески та характеризується певною невизначеністю умов.
Загальні компетенції (ЗК)	<ul style="list-style-type: none"> - здатність до письмової та усної комунікації державною мовою. - здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел, використання інформаційних, комп'ютерних і медіа технологій у практичній діяльності. - здатність розуміти причинно-наслідкові зв'язки та естетичні проблеми розвитку мистецтва фрески. - здатність розвивати екологічну культуру в суспільстві засобами фрески. - здатність розуміти та дотримуватися норм безпеки життєдіяльності.

	<ul style="list-style-type: none"> - здатність цінувати і поважати національну своєрідність, історію, культуру та мистецтво України. - здатність застосовувати знання з історії зарубіжного мистецтва у професійній діяльності, впроваджувати зарубіжний мистецький досвід.
Формування ключової професійної компетентності	<ul style="list-style-type: none"> - закономірності створення кольоротонального короточасного етюд-пошуку; - закономірності побудови композиційно-графічного рішення; - закономірності виконання першої прописки (підмальовку) колірних відношень з урахуванням загальної колористичної побудови; - закономірності пошуку основної світлої та колірної провідної плями з урахуванням тепло-холодних градацій для загального колористичного рішення; - закономірності передачі живописними засобами матеріальності і фактури предметів; - засоби узагальнення та підпорядкування елементів загальному рішенню; - закономірності користування живописним матеріалом (олія, темпера), техніки і технології при виконанні з натури
Фахові компетенції спеціальності (ФК)	<ul style="list-style-type: none"> - грамотно використовувати можливості живописного матеріалу і техніки для створення емоційно-художнього образу; - за допомогою кольору передати об'єм, кольорову гаму, кольорово-фактурні поверхні, що характерні для різних матеріалів (метал, скло, пластмаса, тощо); - виразними засобами передати основні риси натури; - komponувати в форматі; - створювати реальне сприймання предмету

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Дисциплінарна та організаційна відповідальність. Викладач несе відповідальність за координацію процесу занять, а також створення атмосфери, сприятливої до відвертої дискусії із студентами та пошуку необхідних питань з дисципліни. Особливу увагу викладач повинен приділити досягненню програмних результатів навчання дисципліни. В разі необхідності викладач має право на оновлення змісту навчальної дисципліни на основі інноваційних досягнень і сучасних практик у відповідній галузі, про що повинен попередити студентів. Особисті погляди викладача з тих чи інших питань не мають бути перешкодою для реалізації студентами процесу навчання.

Викладач повинен створити безпечні та комфортні умови для реалізації процесу навчання особам з особливими потребами здоров'я (в межах означеної аудиторії).

Міжособистісна відповідальність. У разі відрядження, хвороби тощо викладач має право перенести заняття на вільний день за попередньою узгодженістю з керівництвом та студентами.

ПРАВИЛА СТУДЕНТА

Під час занять студент повинен обов'язково вимкнути звук мобільних телефонів. За необхідності він має право на дозвіл вийти з аудиторії (окрім заліку або екзамену). Вітається власна думка з теми заняття, яка базується на аргументованій відповіді та доказах, зібраних під час практичних або самостійних занять.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНOSTI

Недопустимі пропуски занять без поважних причин (причини пропуску мають бути підтверджені необхідними документами або попередженням викладача). Недопустимі запізнення на заняття без поважної причини. Самостійне відпрацювання обраної теми з дисципліни «Робота в матеріалі:фреска» відбувається в разі відсутності студента на заняттях з будь-яких поважних причин.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності (у своїх доповідях, у концептуальному рішенні проектної пропозиції тощо). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо під час рубіжного контролю студент відсутній, він втрачає право отримати бали за екзаменаційний перегляд. Наступним кроком рубіжного контролю є отримання дозволу отримати додатковий час для підготовки до перегляду із вказаною датою перездачі завдань.

Корисні посилання:

<https://законодавство.com/zakon-ukrajiny/stattya-akademichna-dobrochesnist-325783.html>

<https://saiup.org.ua/novyny/akademichna-dobrochesnist-shho-v-uchniv-ta-studentiv-na-dumtsi/>

ІНФОРМАЦІЙНІ (ЕЛЕКТРОННІ) РЕСУРСИ

- <http://artukraine.com.ua/>
- <http://artarsenal.in.ua/uk/>
- <http://www.adme.ru/tvorchestvo-hudozhniki/28-poleznyh-sajtov-dlya-hudozhnikov-816660/>
- ART LONDON <http://www.facebook.com/art.london.5/>
- <http://smallbay.ru/>
- <http://www.ncca.ru/>
- <http://www.artprojekt.ru/history/xx/late-20-century.html>
- http://www.gumer.info/bibliotek_Buks/Culture/ilina/09.php